

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD.

No. 9.

Tacoma, Wash., May 10, 1893.

Vol. III.

Den styrke mig og altid raade
Mig hen paa Livets Vej at gaa;
Den troste mit beklemte Hjerte,
Den lede mig i Lykkens Tid;
Den feire i min sidste Smerte,
Den lette mig min sidste Strid!

Evangeliets.

(Efter Referat fra Konferensen i San Francisco, 1892.)

Evangeliets er alt det Guds Ord, hvori Gud lærer os, hvad Han har gjort, forat vi skal blive salige, og hvorved han frelser os Saligheden selv og alt, hvad der hører med til Salighedens Opnaaelse.

Evangeliets aabenbarer os Gud Faders Kjærlighed. Han besluttede i Evigheden at sende os sin Søn og gjorde dette i Tidens Fylde, ikke blot for nogle — ikke blot for sine Venner — men endog for sine Fiender, for den ganske Verden. Denne Faders Beslutning fra Evighed er en Del af den Trøst, som ligger i Evangeliet; thi dette, at Gud fra Evighed af har elsket den faldne Menneskeslegt er noget saa stort og herligt, at om han havde skabt 10,000 Verdener, vilde det intet være derimod. Guds Villie er altid den samme, baade gennem Loven og Evangeliet. I det Gud hukedes over Menneskene, kunde han ikke gaa en Streg over sin Lovs Krav, fordi hans Retfærdighed krævede Opfyldelse af Loven. Derfor besluttede han at lade En træde i Stedet for alle Mennesker og lade alle sine Breddes Staaer udtømme over ham. Det maatte være En, som kunde udføre denne Stedfortrædergjerning, det maatte være Guds egen Søn, og han maatte blive Menneske for at kunne træde i Menneskehedens Sted — for at opfylde Loven og lide Straffen. For at kunne opfylde Loven maatte han i Lydighed gaa ind under Loven. Dette gjorde han allerede i Omfærelsen paa den 8de Dag. Jesu Vandel er ogsaa fremsat som et Eksempel for os. Dette er dog ikke det vigtigste af, hvad han gjorde for os. Men det at han opfyldte Loven for os, i vort Sted og til

(Mel. Du høie Fryd for rene Sjæle.)

O Almagts Gud, hvor stor din Naade!
Al, den, som ikke priser Dig
Med Lov og Tak, Digei la'r raade,
Til Dyret har fornæret sig!
O, paa din Kjærlighed at grunde
Det være al min Levnets Id;
Ei mig min Gud forglemme kunde,
Mit Hjerte, glem ham ingen Tid!

Hvo har mig underfuld beredet?
Min Gud, der danned' mig af Støv.
Hvo har med Langmod dog mig ledet?
O, Han, fra hvem jeg ofte løb.
Fra hvem i Hjertet kommer Freden?
Fra hvem til Aanden Lys og Kraft?
Fra hvilken Kilde strømmer Glæden?
Mon ei fra ham, som Alt har skabt?

Stu, o min Aand! ind i den Himmel,
Til hvilken Gud Dig dannet har,
Hvor Du blandt Englestarens Brimmel
Skal faa et Syn saa underbart!
Du har en Ret til denne Glæde,
O, ved Guds Godhed er den din;
Se, derfor maatte Kristus græde,
At Du kan have Smil paa kind.

O, skulde jeg den Gud ei ære,
Og al hans Godhed ei forstaa?
Han skulde falde, jeg ei være
Beredt paa Sandheds vej at gaa?
Hans Villie er i Hjertet tegnet,
Hans Ord i Mit bekræfter sig;
Som Gud skal Jutet være regnet,
Ham være Pris evindeligt.

Det er min Tak, det er hans Villie:
„Kuldkommen være saajom han.“
Vil ieg fra dette Bud mig skille,
Som sin han mig ei kjende kan!
Hvis jeg hans Kjærlighed kun under,
Saa søres jeg paa Sandheds Vej,
Og om jeg tidt af Svagthed synder,
I mig dog Synden herfter ei.

O Gud din Kjærlighed og Naade
Lad altid mig for Die staa!

vort Bedste og har Lovens Forbandelse for os, er det vigtigste, dernæst kommer da ogsaa det, at vi skal efterfølge hans Fodspor. Gud kunde ifølge sin Retfærdighed ikke elske os udenfor Kristi Forsoning. Derfor maatte Gud i Kristo forlige Verden med sig selv. Udenfor Kristus har vi med en Gud at gjøre, som er en fortærende Ild. Derfor maa vi i Tide og Altide fremholde Kristi Forsoning; thi udenfor Kristus vil vi falde i den levende Guds Hænder. — Vi ser da, hvor vigtig Kristi Lovopfyldelse er. Hvad Loven kræver af os gjorde han, og Straffen for vore Overtrædelser led han for os.

Evangeliet er egentlig den opfyldte Lov. Det blev givet for at sætte Mennesket i det Forhold til Gud, som Loven kræver. I Uafhængighedsstanden vilde Mennesket, hvad Gud vilde. Det var Gud aldeles underkastet. Deri bestod den rette Frihed. Dette Forhold blev forstyrret ved Synden, og Menneskets Villie blev forvendt. — Dette saa Gud fra Evighed af. Og for at Mennesket nu fuldstændig skal kunne underkaste sig Guds Villie og komme i det Forhold til ham, som Loven kræver, maatte Kristus ikke blot lide Straffen, som Mennesket skulde have lidt, men ogsaa føre et saadant Liv, som Loven krævede af Mennesket. Og Evangeliet taler ikke blot om denne Kristi Gjerning; men det skænker ogsaa Kraft til Delagtiggjørelse i hans Gjerning. Dette er ogsaa betonet i vor Børnelærdom naar det hedder: „Hvorledes skal man anse Kristi hele Liv og Videlse i hans Fornedrelesstand? Fornemmelig som en Forsoning for os.“ I hele Skriften fremstilles Kristus i Særdeleshed som den, der lider for os.

Naar der tales om Frelsen af Naade, saa har Herren ikke forandret sin Plan. Naadens højeste Opgave er at give os Del i den Retfærdighed, som Gud kræver. Væren om Retfærdiggjørelsen er derfor den centrale Være i Kristendommen. Fred og Glæde i Samvittigheden vil ogsaa Kristus være for os. Han har bragt alt dette tilveie igjen, som Mennesket eiede før Syndefaldet. Dette er Evangeliets skjønneste Indhold. Se det herlige Kapital 40 hos Profeten Esajas. Vi faar dobbelt af Herrens Haand for alle vore Synder, men dette kommer os først da tilgode, naar Kristus bor formedelt Troen i vore Hjerter. Paa hvert Trin af vort Liv har Kristus gjort Fyldest for os.

Naar vi tænker paa, at der aldrig har været og aldrig vil blive noget Menneske født, for hvem Kristi Blod ikke har rundet, saa burde vort Hjerter opvarmes, saa vi aldrig burde blive træt af at lede vore Medmennesker til denne Frelser.

Der er en Gud og en Midler imellem Gud og Menneskene det er Jesus Kristus. Denne Midler maatte træde ind i alle vore Forhold lige fra Fødselen af. I Evangeliet staar Kristus for os som Gud og Mand, som vor Represant i at gjøre Guds Villie; thi han blev gjort til Synd for os, for at vi i ham skulde blive retfærdige for Gud. Han er vor Frelser efter begge Naturer. Det er derfor af den største Betydning for os at fastholde Væren om den guddommelige og den menneskelige Naturs uopløselige Forening i Kristi Person. Først da kan vi have en fuld og sikker Forvisning om vore Synders Forladelse, naar vi af Evangeliet ere blevne overbeviste om, at Kristus med sin hele Person, baade som Gud og Menneske, har opfyldt Loven og lidt Straffen for os.

Man har villet paasta, at Kristus kunde vel lide som Menneske, men ikke som Gud. Men hvis dette var Tilfælde da var vi ikke forløste. Men at Kristus er sand Gud, viser os Kolos. 2, 9: „Thi i ham bor al Guddommens Fylde legemlig.“ I det samme Kapitel synes Apostelen at pine den Fare, at der skal blive paastaet, at Kristus ikke har lidt som Gud. Derfor raaber han et Varsko derimod. Det, som giver Kristi Død og Opstandelse den rette Betydning, er netop, at han led som Gud og Menneske for vor Syld. Derfor gjælder det ene Offer lige saa meget, som om hele Verden havde lidt den Straf, den havde fortjent. Dette kan ogsaa belyses ved et Billede. Tag f. Eks. 250 Kobbercenter og stil dem op mod et Stykke Guld af omtrent samme Størrelse og Udseende som en af dem, da er dette ene Stykke ligesaa meget værd som alle de 250 Stykker tilsammen, fordi det er af et ædlere Metal. Gud har forhvervet sig en Menighed ved sit eget Blod. En blot syndefri Menneskenatur kunde aldrig komme længere end blot at holde Loven for sig selv, men ikke for andre. Jesus som Frelser og Forløser efter begge Naturer er det, som giver Hjerter Trost, se Matth. 28: „Mig er givet al Magt i Himlen og paa Jorden.“ Han led alt ikke alene som sandt Menneske, men ogsaa som sand Gud, begge Naturer i en Person. Kristi Himmelfart og Sæde hos Faderens højre Haand betyder, at han efter sin menneskelige Natur indtræder i den fulde Brug af de guddommelige Egenstaber. Derfor er han nu baade som Gud og Menneske allesteds nærværende. Hans Himmelfart er derfor ikke til Hinder for, at hans Væge og Blod virkelig er tilstede i Alterens Sakramente eller hans hele Person i den ganske Verden. Hans Himmelfart er netop et Bevis herpaa. „Hvor to eller tre er forsamlede i mit Navn der er jeg midt iblandt dem.“ Kristi Gjerning gjælder hele Menneskeslægten; thi saa har Gud elsket Verden, osv. At han sendte sin Søn, fordi han elskede Verden, viser os, at Faderens Hensigt med Sønnens Sendelse var, at den skulde være til Fordel for alle og ikke blot for nogle saa, som Calvinisterne mener. — Menneskenes Syndebyrde bar Kristus paa gennem hele sin Vandring; thi Gud regnede ham som den, der havde begaaet alle disse Synder. Han gav sin Søn til en Gjenløsningsbetaling for alle. Sønnen tog ogsaa al denne Synd paa sig. Og at nu dette Kristi Offer var en fuld Betaling, ved vi deraf, at Gud opreiste ham fra de Døde.

Alt hvad nu Kristus har udrettet og bragt tilveie, har Gud nedlagt i Evangeliet, alle Guds Gøder og Gaver til Synderes Frelse og Salighed, og dette Evangelium med dets Indhold gjælder alle, høje og lave, rige og fattige, i alle Lande og til alle Tider.

Den som med en sand og levende Tro griber dette Evangelium, han eier ogsaa hele Evangeliets Indhold, alle Frugter af Jesu Forsoningsgjerning for os, Synderens Forladelse, Retfærdighed, Liv og Salighed. Hvor derfor dette Evangelium høres enten fra Prædikestolen eller fra Alteret eller i Bøger eller ved at ihukomme det tidligere hørte og lærte Ord, der indbydes vi til at tage og nyde.

Fuldkommen Retfærdighed er noget, som ikke først skal bringes tilveie ved noget hos os selv. Kristus har kjøbt den med sit Blod; den er færdig og venter kun paa at blive modtaget af naadehungrige Syndere. „Alle Ting er rede.“

Gud er nu ikke længer vred,
 Det kan vi deraf vide,
 At han har sendt sin Søn herved
 For Verdens Synd at lide.

Men dette skal ikke virke Sikkerhed og Sovn i Synden. „Hos dig er Forladelse, paa det at du maa frygtes.“ Der er ingen sand Gudsfrugt, før Forladelsen sker. Hvad Trøst er der i, at der først da er Forladelse, naar Mennesket angret og tror? Da maa jo Mennesket tro paa sig selv, paa sin Anger og Tro. Og hvilken bodfærdig Synder kan være vis paa, at han har gjort nok?

Evangeliets Indhold forandres ikke, eftersom Troende eller Va:troende hører det. Bliver vi budt tilbords, saa anmodes vi jo om at spise af Retterne som tilbødes os. Men dersom En lader en Ret gaa forbi og ikke tager noget, saa ophører derfor ikke Retten at være hvad den er. Saaledes ogsaa med Evangeliet. Det er altid Evangelium uanset hvem der forkynnder det, og til hvem det kommer. Nu er Evangeliets Indhold intet andet end Kristi Gjerning, og derfor gjælder det alle, enten de tro eller spotter. Enten En er en svagtroende eller stærktroende, saa bæres hele Evangeliets Indhold hen til ham. Vil man tage noget bort af Evangeliets Indhold eller gjøre det betinget saa svækkes dets Trøst.

Den eneste Grund til Fordømmelse er, at Mennesket ikke faar Del i Kristi Retfærdighed, at det ikke tror, „Hvo som ikke tror, er allerede dømt.“ For at bringe Mennesket til Troen bliver i Evangeliet Kristi Fortjeneste brugt paa den mest indtrængende Maade, med „Loffen“, ja ved at „upde“ Menneskene til at komme og saa, uden Penge og uden Betaling, Vin og Mælk. Kommer dog, for alt i Verden kom! Tænk, hvad Gud har kostet paa vor Salighed! Er det da underligt, om han vil lade det være sig magtpaaliggende, at vi bliver delagtige deri, vi, for hvem den er forhvervet, og hvem Gud har elsket saa høit. Naar nogen i Vantro foragter Guds Gave, saa handler han jo i den største Utaaknemmelighed imod Gud. Og Gud lader sig ikke spotte. Vantroen er og bliver Hovedårsagen til Menneskets Fordømmelse. Men med Vantroen kommer ogsaa alle Menneskets andre Synder over det Ef. 5, 6.— Skal Mennesket have Gavn af Kristi Gjenløsning, maa det komme tilbage til det samme Barneforhold, som Menneskene var i ved Stabelsen. Den som mener, at Evangeliet giver ham Ret til at tjene Synden, han kjenner ikke Evangeliet.

Hvordan har du det med Herren?

(Slutning.)

„Hvad!“ fortsatte jeg, „skal De gjøre, hvad De kan forat tro og tage imod Kristus, da han staar med aabne Arme forat tage imod Dem! Saaadanne Forsøg fra Deres Side vil blot hindre ham. De maa lade al Tanke om egen gjøren og væren fare, naar det gjælder den store Salighedsfag og blot hvile paa, hvad Kristus allerede har gjort, da han jo paa Golgatha har fundet en evig Forløsning for den ganske

Verdens Synder, og tillige se ham i Hænderne efter alt, som ved hans Nærværelse skal virkes i Deres Hjerter; thi ikke engang dette kan De afstedkomme. „Kommer til mig alle I som arbeide og ere besværede,“ siger Herren, og I skulle finde Hvile for eders Sjæle.“ Een saadan arbejdende og besværet Sjæl er ogsaa De. Er det ikke sandt? — De kjenner Dem træet og besværet af alle disse frugtesløse Bestræbelser, uagtet De endnu ikke har villet opgive Haabet paa Deres egen Kraft.“

„Just saaledes er det med mig, kjære Pastor. Jeg er træet. Jeg har det ene Aar efter det andet forsøgt at blive anderledes, men alligevel er det istedetfor bedre, snarere blevet værre med mig; — men jeg kan og vil dog ikke lade være med at stræbe derefter.“

„Nad saa være, kjære Ven! Blot ikke denne Bestræbelse hindrer Dem fra at komme til Jesus just saadan, som De er — ja hindrer Dem at tro paa ham. De er just den Mand til hvem Jesus siger: „Kommer til mig alle I som arbeide og ere besværet, og I skulle finde Hvile for eders Sjæle.“ De er endnu ikke kommen til den Hvile og Fred, om hvilken Herren her taler; thi med alt, hvad De har hørt og ved om Jesus, vor Frelser, — hvad han har gjort og givet, er De dog endnu ikke i Virkeligheden kommen til ham og har endnu ikke taget imod denne Gave.

„Det er just, hvad min Kone altid siger, at jeg skal se blot paa Jesus og have al min Trøst, mit Haab og min Salighed i ham. Hun ved, hvad det vil sige, at have Fred og Glæde i Herren. Hun har været lykkelig i mange Aar. — Men ikke saa med mig. Jeg forsøger at gjøre det gode, men kan ikke. Jeg har ingen Glæde, men er tvertimod meget ul lykkelig. De ved, at jeg har stor Familie. Mine Børn arte sig vel. Mit Arbeide skaffer mig godt Udkomme; men alt dette kan ikke tilfredsstille mig. Mit høieste Ønske er, at jeg maatte være paa Veien til Himmelen.“

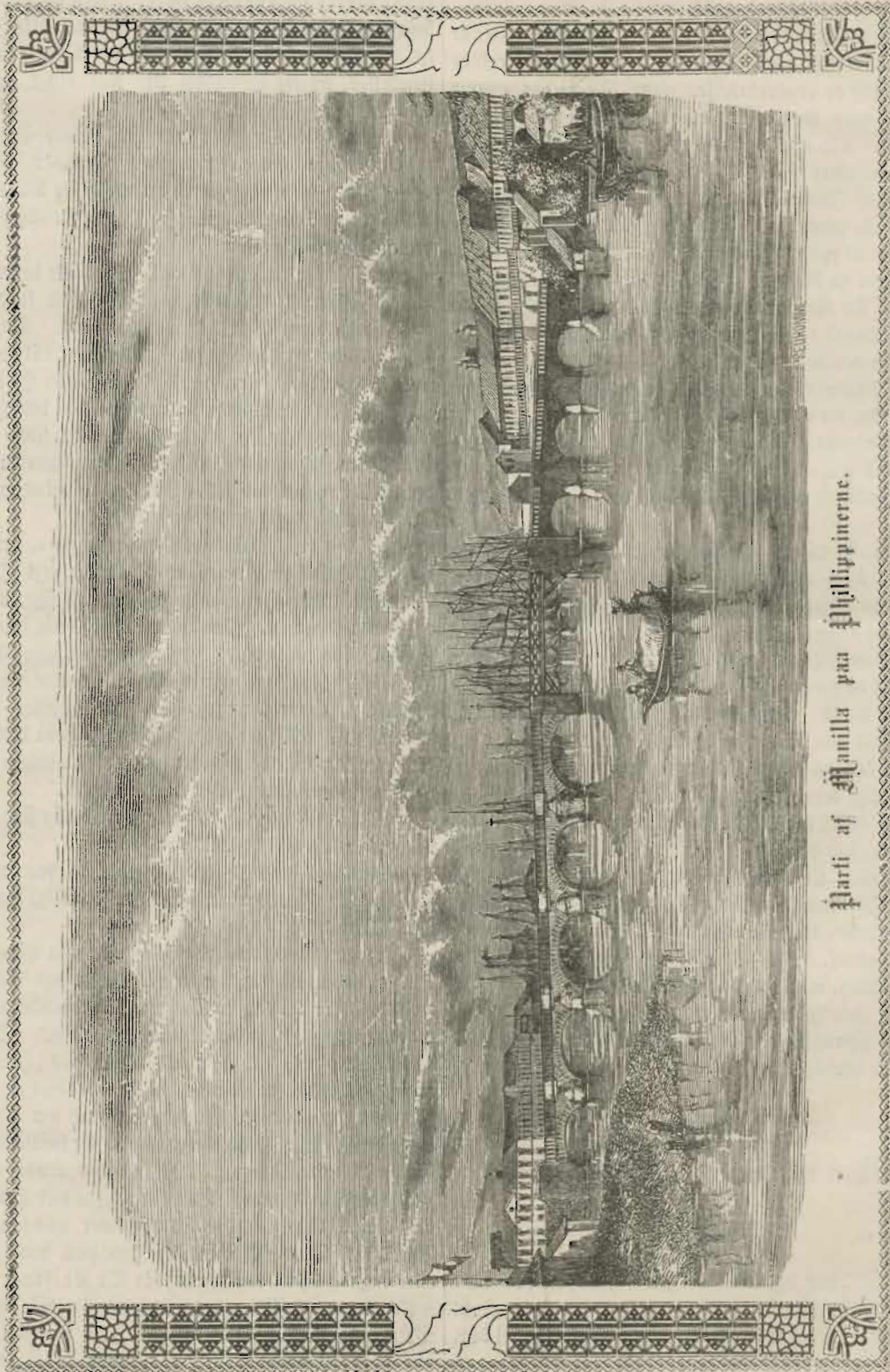
„Vel,“ tillagde jeg, „men jeg maa dog sige Dem, at De ikke selv er kommen paa denne Vej.“

Manden, der blev staaende stille og saa paa mig med Forbauselse, svarede: „Mener De virkelig, hvad De siger, Hr. Pastor?“

„Jeg er aldeles overbevist om, at min Paastand er sand. De har endnu ikke taget et eneste Skridt paa denne Vej; thi Kristus siger: „Jeg er Veien, Sandheden og Livet; der kommer ingen til Faderen uden ved mig.“ Det maa blive Dem klart, at De søger at komme til Himmelen uden Kristus, hvilket er umuligt, da han alene er Veien. De ved, at vi nu gaar ifra Staden &, men om De ønskede at komme til samme Stad, da vilde De ikke fortsætte med at gaa i samme Retning som nu, men aldeles vende om og gaa i ganske modsat Retning. Saaledes ogsaa med Hentydning til Deres aandelige Stilling. Om De vedbliver paa samme Vej, som hidtil, med Deres Dine altid fæstede paa, hvad De skal gjøre, eller engang blive, saa forkaster De Kristus. De maa da ønske at gaa til Himmelen saameget De vil, saa sker det dog ikke. Men dersom De vil vende Dem ifra den paabegyndte Vej og istedet vende Dem til Kristus og hans fuldbyrdede Bænk og modtage dette som en fri Skænk og Gave, som er givet Dem — ja testamenteret Dem i Ordet, saa er De straks paa den rette Vej og skal indgaa i Guds Paradis. Hør, hvad

Ordet siger: „Der er ikke noget andet Navn under Himme-
len ved hvilket Menneskene kunne blive frelst.“ Derfor ser
De jo, at jeg har ret, naar jeg siger, at De endnu ikke er inde
paa Veien, — da De er uden Kristus.“

„Det er heller ikke min Mening om Dem, at De vil
blive salig aldeles uden Kristus. De venter Dem nok
ogjaa noget af ham. — Vist skal han være Deres Frelser,
men ikke saa aldeles alene, at De ikke ogsaa selv skal have noget

Parti af Manila paa Philippinerne.

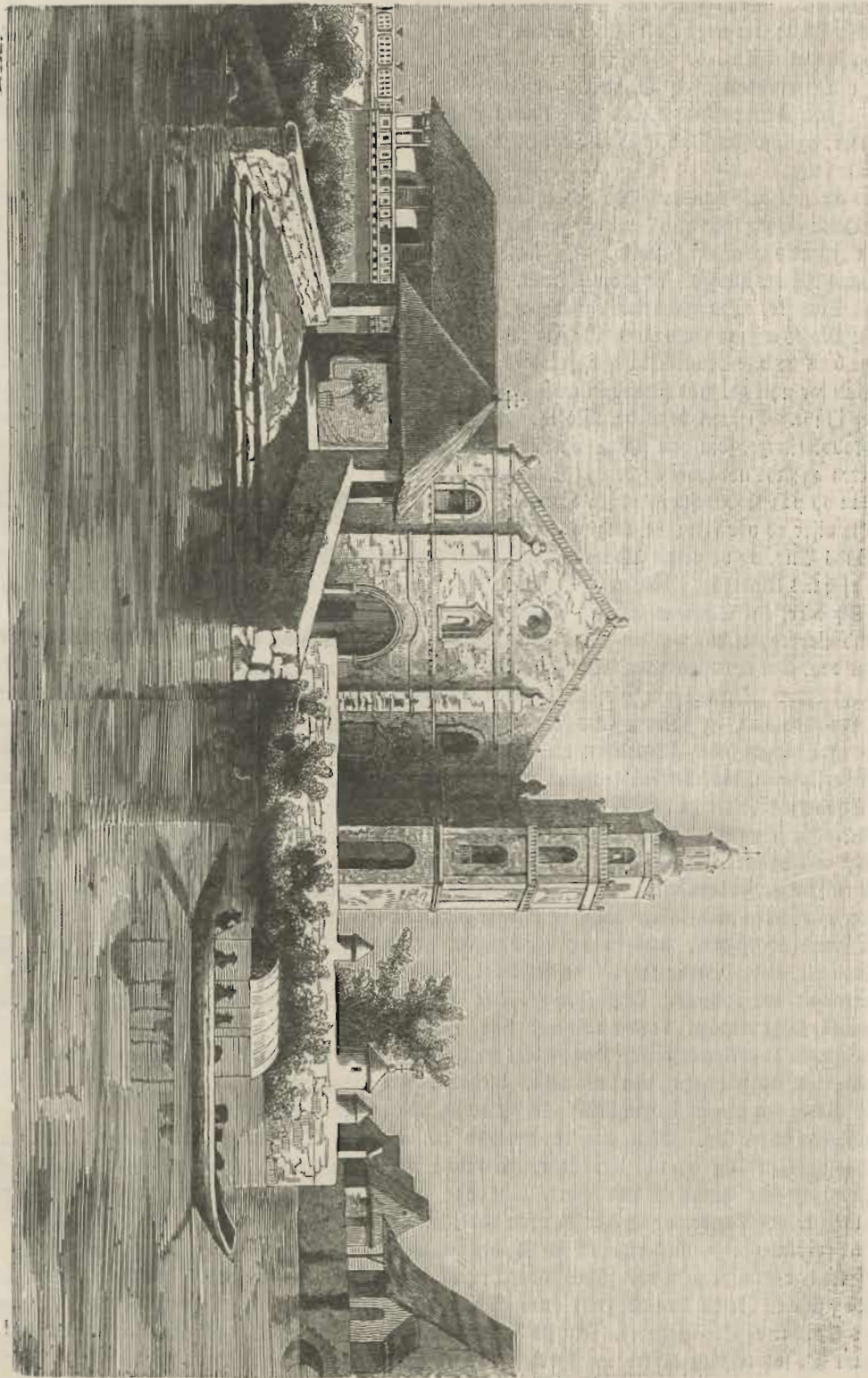
„Men jeg forsikrer Dem, Hr. Pastor, at De gjør mig
Uret, om De tror, at jeg vil blive salig uden Kristus. Jeg
ved jo, at han er vor Frelser.“

at gjøre forat saa denne istand. Men nu er det Guds be-
stemte, uforanderlige Vilje, at hverken De eller jeg skal i
denne store Sag, som er vore Sjæles Frelse, saa have

saameget med, som en eneste Finger. Naar De imidlertid forsøger selv at være med, forat gøre Deres dertil, da træder De ind i Kristi Embede og Gjerning, og her støder De da an imod en Klippe, mod hvilken De vil komme til at

„Jeg vil ikke tage Eren ifra ham,“ indvendte han med bedrøvet Stemme.“

„Jeg tror ikke, at dette er Deres Hensigt,“ svarede jeg, men De gjør det alligevel i Bæfeligbeden, da De søger at

Parti af Manila paa Philippinerne.

knuses; thi han har sagt: „Jeg vil ikke give en anden min Ere,“ det er den Ere, som tilkommer ham som den eneste Frelser.“

gjøre, hvad Kristus allerede har gjort. Da han paatog sig det store Bærl, vor Frelse, og i Tidens Fylde udførte samme, blev Faderen ganske tilfredsstillet ved, hvad Sønnen

gjorde, og fordrer nu intet andet af os, end at vi skal tage imod, hvad der er os skjænknet som fri Gave — og som saadann maa vi tage imod den. De kan ikke forhverve den gennem Deres Arbejde, ikke heller gennem Deres Bønner, Suk og Taarer. Ikke heller kan Deres Oprigtighed og Alvor frelse Dem; thi naaget alt Alvor og al Oprigtighed, har de dog syndet ti Tusinde Gange, ja er en Synder, som „er død i Doertrædser og Synder.“ Men lovet være Herren! „Jesu Kristi, Guds Sønns Blod renses os fra alle vore Synder, og i hvilket Øieblik De i Troen vender Dem til ham, er De salig.“

Taus og tankfuld vandrede han ved min Side, og jeg vdblev: Dette vil jeg søge at belyse ved en mærkværdig Begivenhed i Israels Børns Historie. De havde talt imod Gud og hans Tjener Moses, og Herren sendte iblandt dem brændende Slinger, og mange døde af deres giftige Bid. Da bad de Moses at han skulde bede til Gud for dem, at han skulde tage bort de brændende Slinger ifra dem. Dette ansaa ikke Gud for nyttigt, men skaffede istedet et Hjælpemiddel imod dette Onde. Herren befalede Moses, at han skulde gjøre en Kobberflange, som han skulde oprejse paa en Stang midt i Leiren og lade udraabe for de af Slingerne bidte, at den som saa op paa Kobberflangen, skulde leve.“

„Dette viser os vor rette Stilling for Gud. Adam overtraadte Guds Bud, og vi arme Adams Børn bære endnu Følgerne af hans Ulydighed i hele vort Væsen. Vi er allesammen Syndere, og Syndens Vøn er Døden. Men „saa elskede Gud Verden, at han gav sin Søn, den enbaarne, paa det at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv.“ Thi ligesom Moses ophøjede Slangen i Ørkenen, saaledes blev og Mennefskens Søn ophøjet. Og ligesom de af Slingerne bidte Israellitter bleve ilive ved at se op til Kobberflangen, saaledes skulde ogsaa vi se paa Kristus og have Syndernes Forladelse og et evigt Liv i ham.“

Medens jeg fremstillede dette Billede, oplæredes Mandens Ansigt mig og mer. Han sagde dog ikke et Ord, gjorde heller ikke en eneste Indvending. Med et inderligt Suk i mit Indre, at Herren maatte saa sende sit Lys og sin Sandhed ind i Mandens Hjerter, vedblev jeg fremdeles: „Men forestil Dem nu, at de saarede Israellitter istedetfor straks at vende Øinene til den ophøjede Kobberflange, det af Gud foreskrevne Lægemedel, vendte dem paa sine Saar og slylede ivrig med at forbinde disse, som bedst de kunde, — hvad skulde blive Følgen heraf, om de ogsaa forbandt sine Saar med aldrig saa megen Dygtighed? De skulde jo, trods alle disse Bestræbelser dø. Men om de derimod troede Guds Tilsigelser og gjorde derefter, blev de ilive. Nu ser De, hvad De hidindtil har gjort. De har været ihjelsat med Deres Syndesaar og har søgt saa godt, De har forstaaet at forbinde disse, istedetfor at fly til det Lægemedel, som Gud har anvist i sit Ord. Men om De nu lader Dem sige og slyr til Jesus Kristus, just som De er, med alle Deres Synder og Clemdigheder, saa skal ogsaa De leve. Og se, naar De saa tror og hviler og fortroster Dem paa Kristus alene, skal de erfare en Fred og Glæde, som De aldrig før har smagt, og tillige mere og mere blive Seierherre over Synden. Dertil gibe nu Herren sin Naade. Amen!“

Under den sidste Del af Samtalen, havde vi, listigt op-

tagen af denne, slaaet os ned i Skyggen af nogle Træer, som stod ved Veien.

Jeg havde ophørt at tale, og vi sad ganske tause ved Siden af hinanden. Det forandrede Udtryk i Mandens Ansigt sagde mig dog, at noget saare stort og vigtigt rørte sig i hans Sjæl. Pludselig udraabte han: „Jeg ser det nu! — ja jeg ser det! jeg ser det! Hvor daarligt har jeg ikke baaret mig ad! Jeg har slyst med mine Syndesaar! Jeg har seet blot paa mig selv og søgt at hjælpe mig selv. Jeg har ikke seet paa Kobberflangen! Herre Jesus, hjælp mig til at se blot paa dig! paa dig! paa dig!“

Med disse Ord skjulte han sit Ansigt i Hænderne, og jeg fornåm, at han bad. Herren havde velsignet sit Ord paa Mandens Hjerter.

Nærmere bekendt, som vi paa denne Maade blev, fortsatte vi at staa i et inderligt Broderforhold til hverandre, og vi staa endnu idag ved hverandres Side, som Brødre i Troen og hjælper hverandre med at udføre Herrens Gjerning.

(Stadsmissionæren)

Lutherisk Lære om Dans.

De, som forsvare den nu brugelige Dans, beraabe sig paa Skriften og sige: Heder det ikke om David, at han bandt om sig en linned Kjortel og sprang med al Magt for Herrens Ansigt? Heder det ikke om Maria, Moses's Søster, at hun, efter at Farao var druknet, tog en Tromme i sin Haand og, at alle Kvinder gik ud efter hende med Trommer og med Dans? Heder det ikke om Kvinderne af alle Israels Stæder, at de høitideligholdt Sauls og Davids Seier med Musik og Dans, at de vare udgangne med Sang og Dans, med Trommer og med Glæde og med Strengelæg? Hertil gjør Bisshop Jesper Brockman (+ 1752) følgende Bemærkning: „At vore nutildags brugelige Danse ikke have noget til fælles med de gamle Helliges Danse er for bekendt til, at det behøver at bevises. Thi 1) deltog i de Helliges Danse i gamle Dage ikke baade Mænd og Kvinder, hvilket er brugeligt i vore Danse; 2) holdtes de gamle Helliges Danse blot til Erindring om særegne af Gud meddelte Velgjerninger, hvilket dog er saa aldeles fremmed for vore Danse's Diemed, at den, som vil negte det, vilde forraade sin egen Uforstaaethed; 3) anvendtes hellige Salmer, som vare særdeles vel stilledes til at opflamme Hjertet til Guds Navns Lovprisning, og at dette heller ikke sker i vore Danse er mere bekendt, end vi påstede.“

De som forsvare den nu brugelige Dans, beraabe sig paa Luther, naar han siger: „Troen og Kjærligheden lade sig ikke bortdanse eller bortspringe saafremt du forholder dig lydigt og ædruelig. De smaa Børn danse jo ogsaa uden Synd; gjør du ligesaa; bliv et Barn, saa skader Danse dig ikke.“ Men Luther taler her om en ganske anden Dans end den, som bruges i vore Dage. Dengang gik man omkring i Salen efter en vis Taft; man bevægede sig henimod hverandre og fjernede sig igjen uden at berøre hverandre. Allerede paa Luthers Tid begyndte man at indføre andre, fornemmelig franske Danse, som bestode deri, at man omarmede hverandre, svingede sig rundt i en Hvirvel, saaledes som nu sker i Bals, Polka, o. l. Om disse Danse lader Luther sig for-

lyde paa følgende Maade: „Det fjerde Tegn (paa Ulykshed) bestaar i at berøre f. Ex. ved Haandkrytning og Omfavnelser. Saadant kan udbortes have et godt Skin, skjønt indenfra den onde Lyst er en Tilskyndelse dertil. Den onde Lysts Ild bliver let optændt, saa at ligesom Hieronymus siger en Mand eller Kvindes Berørelse straks opvækker Begjærligheden. Derfor er det fornuddent, at en Mand slyr Berørelsen af Kvinder og omvent. Det femte Tegn er Kysset. Disse opregnede Tegn ske aldrig oftere og paa en grovere Maade end i de offentlige Danse. Det er usigeligt, hvor mange og store Synder, der ske, og hvorledes Syn og Hørelse der besmittes, og hvormeget Ondt Berørelsen og Samtalen afstedkommer; kort, Verden er Verden, ja en Uverden og Guds Fiende. Forgjæves søger man i Verden noget Godt, som behager Gud; der følger den ene Synd paa den anden. Man mærker ogsaa Guds store Brede; men alligevel ler man, hopper og springer, er glad og vel tilmode, som om ingen Fare var paa færde, men al vor Gjærning en god og kostelig Ting.“ Walsh, III, 1937.

Fremdeles siger Luther: „Det er fornemmelig en Ting ved Danser, som mishager mig, og som jeg puskede maatte blive forbudt af Øvrigheden, og det er, at Ynglinge føre Piger omkring i hvirvelnde Kredse.“

Og de høitansæede Theologer efter Luthers Tid, mon de vilde billige de nu for Tiden brugelige Danse? Vader os høre, hvad nogle af dem sige.

Johan Brents, Luthers Ven og Medarbejder, er vistnok af den Mening, at Dans kan foregaa paa en ærbar Maade af ærbare Folk. „Men ingen Dans“, siger han, „hvor ærbar den end er, har saa meget Godt i sig som det Onde, den kan bevirke, og den har sine ikke saa fjernliggende Farer. At fornøje sig meget med Dans er derfor at udsætte sin Ulykshed for Fare og at friste Gud. Hine hemmelige Sammenkomster, hvortil Gutter og Piger alene og endog undertiden om Natten indfinde sig, bør aldeles afstyes og forkastes.“ Paa et andet Sted siger han: „Hvor glemmes og mistes Blufærdigheden lettere end i ublu Danse? Det er derfor en vigtig Sag for en ærbar Pige, at hun undslyr hine ublu og for Enhver tilgængelige Danse som en Ubluhedens og Utugtighedens Skole.“

Polykarp Nyser taler i sin evangeliske Harmoni om Danse, der paa en vis Maade kunne taales; men om de nu brugelige Danse udtaler han sig paa følgende Maade: „Der foreskalder mange Letsindigheder, letsjærdigt Skjemt og utugtige Ting, som ikke burde nævnes iblandt de Kristne. Ofte opflammer ved Dansene den onde Begjærlighed til en Ild af Bølløst, fordi ublu Samtaler bliver førte; ofte foranlediges ubetænksomme Løfter og gjensidige Kjærlighedsforstikringer, hvoraf ikke sjældent Doreri og Skjærløvet følge; ofte foreskalde Trætte og Slagsmaal, om disse kan det ikke siges, at de aldrig ledsages af ynkelige Mord. Disse Under burde bevæge fromme og kristelige Øvrigheder til ved offentlige Forordninger at forbyde uordentlige tumultariske og udsvævende Danse.“ Veit Ditrich, Luthers Husven, skriver: „Man skal ogsaa sly alle utugtige Skikke og Gebræder og utilbørlig Pynt med Klæder og andre Ting, hvormed man trakter efter at behage andre Folk og siden frister dem til Utugt. I skulle ogsaa sluttig sly enhver Anledning, hvoraf disse Laster ud-

springe, saasom overflødig Wden og Driften, Lediggang, Dans og deslige. Hvis dit Die vilde give dig Anledning til Skjærløvet eller andre Synder, saa vilde det være bedre, at du slet ikke havde det. Naar Wden og Driften, Dans og Spadseren give Anledning til Synder, maa du lade dem være for ikke at kastes i Helvedes Ild.“

Førnavnte Jesper Brochman, Biskop over Sjællands Stift, taler om Danse som en ligegyldig Ting; naar han har for Die de simple Danse, som være brugelige paa den Tid. Men om de Danse, i hvilke Mænd danse sammen med Kvinder, siger han, at det vilde være tryggere at undlade dem end med Jver at tage Del i dem, dels fordi deslige Danse have deres Oprindelse fra Hedningerne, dels fordi de sjelden deltages i af Andre end dem, som have spist og drukket godt.

Af de anførte Bidnesbyrd se vi to Ting klart og tydeligt: 1) at den Dans, som almindelig brugtes paa Luthers Tid og længe efter ham, var en ganske anden end den, som nu er sædvanlig; 2) at den nu brugelige Dans, forsaavidt den dengang var bekjendt, blev betragtet med Afsty af Luther og andre gudsfrygtige Lærere i Kirken, og at de gjorde, hvad de kunde for at forbyde og hindre dens Indførelse.

Parter af Manilla paa Philippinerne.

Philippinerne er en Gruppe i det nordlige Stillehav, ret Syd for Kina. Disse Der tilhører Spanien. Den største af dem er Luzon, og paa denne befinder sig Byen Manilla, der er Hovedstaden og den vigtigste Handelsstad, da den foruden at være en Østiad med en udmærket god Havn tillige ligger lige ved Udmundingen af den for 10 Mile seilbare Elv Pasig, hvorover den Bro leder, der paa det ene af Billederne er aftegnet. Med et Indbyggerantal af mere end 150,000 er Manilla ved Floden Pasig delt i trede Bydele: Manilla, Binondo og Romero. Den største Del af Foretningen drives i Binondo, hvor især betydelige Cigarfabriker ere i Virksomhed, der levere de blandt det cigarrøgende Publikum saa velbekjendte og yndede Manilla-Cigarer. Af andre Udførselsartikler fra disse Der kunde særdeles nævnes: Kaffe, Ris, Sukker, Hamp, Bomuld og Kobber, medens Indførselsartiklerne fornemmeligen udgjøres af: Bævede Toier, Silke, Jern og Tin-Varer.

Manilla er stærkt befæstet, og Spanierne føre et meget strengt Militær-Regimente. Gjentagne Gange har Byen været hjemsgt af ødelæggende Jordskjælv, saaledes senest i 1863, da næsten den ganske By lagdes i Ruiner, og mere end 2,000 Meenneskeliv gik tabt.

Broen over Elven Pasig, som forbinder de forskellige Bydele, blev først opført i det 17de Aarhundrede. Dels ved Overflommelser dels ved Jordskjælv har den imidlertid flere Gange været ødelagt; den nuværende er baade smukt og solid bygget.

Gaade.

Det første det Andet driver af afsted,
Det Hele af det Halve udgjør en Mindrehed.

Oplosning paa Gaade i Nr. 8.

Dietafi.

Tacoma Building & Savings Association

Spare-Bank,

Theaterbygningen Hjørnet af C og 9 de Strs.

Åbner daglig fra Kl. 10 til 3.

Efterdag fra Kl. 10 til 1 og 6 til 8 Aften.

Indbetalt Kapital \$100,000.

L. E. Post, President.

E. H. Hatfield, Vice President.

P. V. Caesar, Kasserer.

J. Le. B. Johnson, Assist. Kasserer.

Betaler 6 Procent aarlig Rente paa Spare-Indskud.

Renten krediteres kvartalsvis.

Kjøb Eiendom

-I-

ARMOUR :: ADDITION

—AF—

PACIFIC LUTHERAN ↵
→ UNIVERSITY ASSOCIATION.

Skolen eier nu selv nogle hundrede Byggetomter ganske nær Bygningen. Jernbanen gaar midt igjennem Armour Addition. Det er særdeles vakre og flette Lotter, som bydes tilsalgs, og enhver, der nu kjøber Eiendom af os, bliver Gier af en sund og værdifuld Byggetomt, og hvad der betales for den, anvendes til at fuldføre Bygningen med. Vi sælger fremdeles for \$100 per Lot, mod kontant Betaling. Paa Hensind forlanges \$110 per Lot. Saasnart Potten er betalt, gives Warranty Deed af os.

Vi trænger mange Penge til Bygningens Fuldførelse endnu.

Skriv til PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

CLOVER CREEK MILLS

tilhører

Pacific Lutheran University

og laver

alle Slags Mouldings af Ceder

samt

Bjælker og Bord af bedste Slags.

Bedste Slags Flooring og finishing Lumber kan leveres saa billigt, læsset ombord paa Jernbanevogner, at vi tror det vil lønne sig godt for Lumberhandlere i Mellemstaterne at købe af os, især ovennævnte Sorter. Om man ønsker, kan man faa 40 Fod lange Bord og Bjælker. Man henvende sig til

PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

THE LUTHERAN
UNIVERSITY © HERALDudkommer 2 Gange om Maaneden og
koster forskudsvis

50 * CENTS * PER * AAR.

ADRESSE:

"THE LUTHERAN UNIVERSITY HERALD"

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WA. H.

Redaktører: Past. N. Christensen og Past. P. Langseth.

* * *

Subskribentsamlere

faar paa 5 betalende Abbonenter den 6 te frit.

Send ind straks Penge for en Aargang, 50 Cents.

Eko og Stodler

til billigste Priser og af bedste Sort

hos

S. Olson, 1912 Jefferson Av., Tacoma.

Fresh Spring Stock regardless of Cost

sælges nu. Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. "Med med de høje Priser," siger S. Olson. Herald anbefaler paa det bedste.

Entered at the post office at Tacoma, Wash., as second class matter.